

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 maja 2021 r.
sprawy **B. P.**
skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 10 lipca 2020 r., sygn. akt III Ka (...)
zmieniającego w części, a w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 24 kwietnia 2019 r., sygn. akt X K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego B.P. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. C., Kancelaria Adwokacka w R., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2019 r., sygn. akt X K (...), Sąd Rejonowy w R. uznał oskarżonego B. P. za winnego popełnienia:

1. przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 22 czerwca 2014 r. w R. przy ul. (...) z terenu posesji nr (...) zabrał celu przywłaszczenia rower torowo-szosowy m-ki C. model S. o wartości 2.400 zł na szkodę A.G., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 26 września 2011 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 244 k.k. i art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie od 5 grudnia 2011 r. do 3 lutego 2013 r., za co wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

2. przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., polegającego na tym, że w okresie od 19 do 25 czerwca 2014 r. w R. przy ul. (...) z terenu posesji nr [...] zabrał w celu przywłaszczenia rower górski marki A. o wartości 1.400 zł na szkodę J. T., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 26 września 2011 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 244 k.k. i art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbywał w okresie od 5 grudnia 2011 r. do 3 lutego 2013 r., za co wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Po połączeniu jednostkowych kar pozbawienia wolności Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności oraz obciążył go kosztami sądowymi w części, w pozostałym zakresie przenosząc wydatki sądowe postępowania pierwszoinstancyjnego na Skarb Państwa.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 10 lipca 2020 r., sygn. akt III Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenie o karze łącznej podjęte w oparciu o art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oraz orzeczenie o karach jednostkowych pozbawienia wolności,

2. podstawę skazania w pkt I i II wyroku uzupełnił o art. 4 § 1 k.k.,

3. ustalił, że oskarżony przypisanych mu czynów dopuścił się w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności oraz zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z nich, a to w warunkach ciągu przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok i jednocześnie zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Obronca z urzędu skazanego B. P. wywiódł kasację od wskazanego wyżej orzeczenia Sądu II instancji, zaskarżając je w całości i podnosząc zarzuty obrazy:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. - poprzez nienależyte przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy kontroli odwoławczej w przedmiocie zaniechania przez Sąd I instancji przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka P. T., który zgodnie z obiektywną oceną materiału dowodowego, zgromadzonego w przedmiotowej sprawie miałby kluczowy wpływ na ustalenie odpowiedzialności prawnokarnej oskarżonego;

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. - poprzez nienależyte przeprowadzenie przez Sąd okręgowy kontroli odwoławczej przeprowadzonych przez Sąd I instancji dowodów z zeznań świadków, w sytuacji, gdy treść tych dowodów jednoznacznie wskazuje na brak dokonania przez oskarżonego zarzucanych mu czynów. Zdaniem obrony rozstrzygnięcie zarówno Sądu I instancji, jak i Sądu odwoławczego nastąpiło z rażącym przekroczeniem przez Sądy swobodnej granicy oceny wyżej podanych dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uznania oskarżonego za winnego zarzucanych mu przestępstw;

3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 391 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. - poprzez nieuwzględnienie zarzutu apelacji dotyczącego ograniczenia się przez Sąd I instancji do odczytania wyjaśnień złożonych przez P. T. w

postępowaniu przygotowawczym, co, zdaniem obrony, w sposób obiektywny uniemożliwiło oskarżonemu skonfrontowanie się z treścią wyjaśnień w/w, a w konsekwencji podjęcie skutecznej obrony;

4. art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. - poprzez oddalenie przez Sąd odwoławczy wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z bezpośredniego przesłuchania P. T. - z uwagi na stwierdzoną przez Sąd niemożliwość przeprowadzenia w/w dowodu, w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy poprzestał na jedynie jednej próbie przeprowadzenia tego dowodu.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i uniewinnienie oskarżonego B. P. od popełnienia przypisanych mu czynów; ewentualnie o uchylenie orzeczeń Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Rejonowej w R. wniósł o jej oddalenie, z powodu jej oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w stopniu pozwalającym na jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O oczywistej bezzasadności kasacji mówi się wówczas, gdy już z pobieżnej analizy podniesionych w niej zarzutów jednoznacznie wynika, że są one bezpodstawne. Należy także przypomnieć, że podstawą zarzutów kasacyjnych może być wyłącznie rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego albo procesowego lub zarzut wystąpienia tzw. bezwzględnej podstawy odwoławczej, tj. którejś z okoliczności, o których mowa w treści art. 439 § 1 k.p.k. Zgodnie z intencją ustawodawcy, celem i funkcją postępowania kasacyjnego jest bowiem eliminacja z porządku prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi wadami prawnymi, a nie ponowna kontrola ustaleń poczynionych na etapie postępowania rozpoznawczego. To drugie jest celem postępowania odwoławczego, którego powielanie nie może być przedmiotem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2018 r., sygn. akt III KK 313/18).

Tymczasem, na gruncie niniejszej sprawy skarżący nie sformułował żadnych zasadnych zarzutów przeciwko orzeczeniu Sądu odwoławczego, które powodowałyby konieczność jego wzruszenia.

Przechodząc do uwag szczegółowych niezasadnym okazał się zarzut kasacji, wskazujący na obrazę art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. W ocenie obrony, Sąd Okręgowy w R. dopuścił się uchybienia w tym zakresie, gdyż dokonał wadliwej kontroli odwoławczej przeprowadzonych przez Sąd I instancji dowodów z zeznań świadków. Zdaniem skarżącego, orzeczenia Sądów obu instancji zapadły z rażącym przekroczeniem swobodnej oceny dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uznania oskarżonego za winnego zarzucanych mu przestępstw.

Przywołanej wyżej argumentacji obrońcy nie sposób ocenić inaczej niż jako kolejną próbę polemiki z dokonaną przez Sąd I instancji, a zaaprobowaną przez Sąd odwoławczy oceną materiału dowodowego i poczynionymi na tej podstawie ustaleniami faktycznymi. Okazała się ona jednak nieskuteczna. Analiza akt przedmiotowej sprawy pozwala bowiem na stwierdzenie, że kontrola odwoławcza została przeprowadzona właściwie, rzetelnie; nie uchybiła wymogom z art. 433 § 2 k.p.k. Sąd II instancji zweryfikował szczegółowo ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji, a wyniki tej weryfikacji przedstawił na str. 7-8 uzasadnienia. Sąd Okręgowy w R. omówił, dlaczego zaaprobował stanowisko Sądu I instancji o uznaniu za wiarygodne wyjaśnień B. P. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego, kiedy to podejrzany przyznał się do zarzucanych mu czynów. Jednocześnie przedstawił argumenty uzasadniające odmowę uznania za zasadne i wiarygodne relacji złożonych przez oskarżonego przed Sądem (kiedy to wycofał się z wcześniejszych depozycji procesowych, przyznających się do sprawstwa).

Nadto, Sąd odwoławczy podzielił ocenę wyjaśnień P. T. złożonych w toku postępowania przygotowawczego i wprowadzonych do procesu w oparciu o treść art. 391 § 2 k.p.k., uznając je za spójne, konkretne i logiczne. Wskazał, że za ich wiarygodnością przemówiło to, iż P. T. stanowczo wskazał na pochodzenie ujawnionych w toku przeszukania przedmiotów; to, że relacje te były stabilne i nie podlegały modyfikacjom, a nadto nie sposób przypisać im intencjonalności. Wreszcie, Sąd ad quem zaaprobował ocenę Sądu I instancji w zakresie zeznań

świadka E. P., uznając, że są one irrelewantne dla poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych.

Reasumując, Sąd odwoławczy stwierdził, że Sąd I instancji dokonał oceny dowodów w sposób kompletny, logiczny, spójny, pozbawiony sprzeczności, respektując zasadę swobodnej oceny dowodów z art. 7 k.p.k. Argumentacji Sądu II instancji nie sposób odmówić słuszności.

Oczywiście bezzasadnymi okazały się także pierwszy i trzeci zarzut kasacji dotyczące obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 391 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. Zdaniem autora kasacji, Sąd odwoławczy miał dopuścić się naruszeń w tym zakresie z uwagi na fakt, że uznał za prawidłowe postępowanie Sądu I instancji odnośnie zaniechania wezwania na rozprawę świadka P. T. i ograniczenie się przez Sąd Rejonowy do odczytania relacji procesowych złożonych przez P. T. w charakterze podejrzanego w toku postępowania przygotowawczego, w trybie art. 391 § 2 k.p.k.

Brak jest podstaw do zaakceptowania stanowiska skarżącego i podzielenia jego argumentacji. Wskazać bowiem należy, że Sąd II instancji rozpoznał w sposób prawidłowy zarzut apelacji dotyczący zaniechania bezpośredniego przesłuchania świadka P. T. na rozprawie i odczytania w trybie art. 391 § 2 k.k. jego wyjaśnień złożonych w charakterze podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym, czego odzwierciedleniem są wywody przedstawione na str. 9 i 10 uzasadnienia. Uznał ten zarzut za niezasadny. Sąd odwoławczy wskazał, że Sąd Rejonowy praktycznie przez cały tok postępowania podejmował próby doręczenia świadkowi P.T. wezwania na rozprawę, celem jego bezpośredniego przesłuchania, jednak owe próby zakończyły się fiaskiem. Sąd II instancji zauważył nadto, że próby te w zasadniczy sposób spowodowały wydłużenie postępowania przed Sądem I instancji. Podkreślił również, że także w toku postępowania odwoławczego starano się doprowadzić świadka do Sądu Okręgowego w R., celem jego przesłuchania. Również jednak i ta próba nie powiodła się. Z uwagi na powyższe okoliczności Sąd II instancji doszedł do konkluzji, że prawidłową była decyzja Sądu Rejonowego o skorzystaniu z możliwości odczytania wyjaśnień P. T. w trybie art. 391 § 2 k.p.k. Argumentacja Sądu odwoławczego jest trafna i pełni uzasadniona okolicznościami

niniejszej sprawy, co czyni zarzuty kasacji dotyczące tej kwestii oczywiście niezasadnymi.

Nie sposób również uznać za słuszny zarzut czwarty kasacji, podający w wątpliwość słuszność rozstrzygnięcia Sądu II instancji o oddaleniu wniosku dowodowego oskarżonego o przeprowadzenie dowodu z bezpośredniego przesłuchania P.T. z uwagi na stwierdzoną przez Sąd niemożliwość przeprowadzenia ww. dowodu w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy poprzestał jedynie na jednej próbie przeprowadzenia tego dowodu.

Oceniając trafność powyższego zarzutu w okolicznościach niniejszej sprawy, wspomnieć wypada, że Sąd II instancji uwzględnił wniosek oskarżonego złożony w toku postępowania odwoławczego i pierwotnie dopuścił dowód z zeznań świadka P. T. W celu realizacji ww. postanowienia dowodowego, zwrócił się do Komisariatu Policji nr (...) w R. o ustalenie miejsca zamieszkania świadka. Dopiero po uzyskaniu informacji zwrotnej o braku przebywania P. T. w miejscu zamieszkania Sąd Okręgowy oddalił wniosek o bezpośrednie przesłuchanie świadka, wskazując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia okoliczność braku możliwości przeprowadzenia dowodu (art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k.). To, że Sąd odwoławczy jednokrotnie próbował sprowadzić świadka na rozprawę odwoławczą nie czyni zasadnym zarzutu skarżącego. Decyzji Sądu II instancji nie wolno bowiem traktować w oderwaniu, lecz z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, tj. mając w szczególności na względzie fakt, że wcześniejsze, liczne podjęte w tym zakresie czynności nie doprowadziły do ujawnienia miejsca pobytu świadka. W ocenie Sądu Najwyższego, rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego było zasadne. Nie ulega wątpliwości, że w sprawie wystąpiła ważna przyczyna braku stawienia świadka P. T. na rozprawie, niezależna od Sądu orzekającego w I instancji i II instancji, pozwalająca na odczytanie jego wyjaśnień w trybie art. 391 § 2 k.p.k.

Konkludując, Sąd ad quem rozpoznał wszystkie zarzuty sformułowane w apelacji obrońcy oskarżonego. Odniósł się do nich w sposób wnikliwy, szczegółowy, czemu dał wyraz w rzeczowym uzasadnieniu. Kontrola Sądu II instancji została przeprowadzona w sposób pełny oraz konkretny i próżno doszukać się przyczyn, dla którego miałyby zostać ponowiona.

Ze wskazanych powyżej powodów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wymienionych w treści art. 439 k.p.k., ani innej przywołanej w kasacji rażącej obrazy prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

Sytuacja materialna skazanego przemawiała za zwolnieniem go, na podstawie art. 624 k.p.k., od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego. Natomiast o wynagrodzeniu dla obrońcy skazanego - adw. J. C. - za sporządzenie i wniesienie kasacji orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 j.t.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.